

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

29 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Prodan Sergiu în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 decembrie 2016 și a sentinței Judecătorei Rîșcani din 12 august 2016, în cauza penală privindu-l pe

Revețchi Matei Xxxxxx, născut la xxxxxxxxxxxxxxxx, originar și domiciliat r-nul Xxxxxxx s. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 18.02.2013-12.08.2016
2. instanța de apel: 11.10.2016-07.12.2016
3. instanța de recurs: 08.02.2017 - 29.03.2017

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Rîșcani din 12 august 2016, Revețchi Matei Xxxxxx, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 191 alin. (5) Cod penal, la 8 ani închisoare;

- art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în organele de stat și private pe termen de 3 ani.

În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilit pedeapsă definitivă de 13 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în organele de stat și private pe termen de 3 ani.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de Î.M. "Tirex Petrol" S.A. și s-a încasat de la inculpatul Revețchi M. în beneficiul Î.M. "Tirex Petrol" S.A. suma prejudiciului material în mărime de 634.627 lei, prejudiciul moral în mărime de 30.000 lei și cheltuieli legate de asistență juridică în sumă de 28.000 lei.

A fost admisă integral acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Movileanu L. și s-a încasat de la inculpatul Revețchi M. în beneficiul lui Movileanu L. suma

prejudiciului material în mărime de 11.000 euro sau echivalentul în lei calculați la momentul executării sentinței.

2. Potrivit sentinței, s-a constatat, că Revețchi M. exercitând funcția de maestru la stația de alimentare cu combustibil nr. 116 din or. Rîșcani, filiala Î.M. "Tirex Petrol" S.A., numit în funcție prin ordinul nr. 546-c din 27 iulie 2008 și purtând răspundere materială integrală conform contractului nr. 546 din 27 iulie 2008, intenționat, din interes material, acționând în scopul de a însuși din bunurile Î.M. "Tirex Petrol" S.A., pentru sine și să prezinte administrației documentele justificative și dările de seamă privind mișcarea și stocurile de valori; să comunice administrației toate cazurile de sustragere, lipsuri, plusuri supra-normă de valori ce i s-au dat la păstrare; să gestioneze valorile cu respectarea normelor legale, să prevină sustragerea lor și orice formă de risipă, a însușit ilegal mijloace bănești și bunuri ce aparțineau Î.M. "Tirex Petrol" S.A., după cum urmează: mijloace bănești obținute prin colectarea banilor numerar acumulați de către operatori în urma realizării produselor petroliere, pe care urma să le depună în contul bancar al Î.M. "Tirex Petrol" S.A. în sumă de 309.401 lei; mărfuri ambalate în sumă de 6.929 lei; tichete alimentare primite în perioada 01 octombrie-18 octombrie 2010, în sumă de 233.256,25 lei, pentru cantitatea de 18.695 litri de produs petrolier; tichete alimentare primite în baza facturii fiscale BP nr. 0298247 din data de 04 octombrie 2010 în sumă de 176.475 lei; produse petroliere stabilite prin inventarierea din anul 2009, în sumă de 6.973 lei, acțiuni infracționale prin care Revețchi M. a cauzat Î.M. "Tirex Petrol" S.A., conform raportului de expertiză judiciar-contabilă nr. 077 din 16 ianuarie 2012 daune materiale în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 733.034,25 lei.

Tot el, acționând cu intenție îndreptată spre dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin escrocherie, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând și dorind survenirea consecințelor prejudiciabile, abuzând de încrederea acordată din partea lui Movileanu L., sub pretextul acoperirii unor datorii formate la locul de muncă și restituirii banilor în scurt timp, în perioada lunilor decembrie 2009 – ianuarie 2010, aflându-se în mun. Bălți, pe str. Decebal 19, în două rate, ilegal a primit de la soții Movileanu, bani în sumă de 9.000 euro și 2.000 euro, echivalentul sumei de 160.000 lei, ce i-a cheltuit pentru necesități personale, prin care i-a cauzat părții vătămate Movileanu L. prejudiciu în proporții deosebit de mari

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, fapta inculpatului a fost calificată *de drept* în baza art. 191 alin. (5) Cod penal și anume –*delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului cu folosirea situației de serviciu, săvârșite în proporții deosebit de mari* și în baza art. 190 alin. (5) Cod penal - *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Prodan S. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Revețchi M. să

fie achitat.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- prima instanță, neîntemeiat a concluzionat, că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate în instanța de judecată, acestea demonstrând contrariul;

- declarațiile martorilor poartă un caracter declarativ, unilateral și nu justifică efectuarea operațiunilor economice sau acordarea dreptului de a efectua sau a certifica producerea acestui eveniment;

- consideră eronată calificarea acțiunilor inculpatului ca delapidarea averii străine, acestea urmând a fi calificate ca neglijență în serviciu;

- în ce privește învinuirea inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, consideră că în acțiunile acestuia lipsesc elementele infracțiunii incriminate, fiind prezente relații civile, de încasarea datoriei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 decembrie 2016, a fost respins apelul declarat ca nefondat și menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a stabilit, că starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către prima instanță, fiind dată o apreciere justă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatului, Revețchi M., în baza dispozițiilor art. 191 alin. (5) Cod penal și art. 190 alin. (5) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a conchis, că vina inculpatului se confirmă prin materialele cauzei, ce sânt pertinente, concludente, utile și veridice, ce coroborează între ele și indică la faptul, că acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal și art. 190 alin. (5) Cod penal, cum ar fi: declarațiile reprezentantului părții vătămate Bunic T., a părții vătămate Movileanu L., precum și a martorilor Movilă V., Babin V., Pumnea O., Dichii A., Șalagon N., Babin D., Guțu V., Racu L., Maranciuc V., Rusu V., Comerzan O., Leșan A., Glavațchi S., Nicolenco O., Socoliuc V., Gănescu D. și prin materialele cauzei, și anume: contractul individual de muncă nr. 546 din data de 21 iulie 2008 (f.d. 39-40 v. 1); contract de răspundere materială individuală integrală nr. 546-c din 21 iulie 2008 (f.d. 41 v. 1); regulamentul intern al Î.M. "Tirex Petrol" S.A. (f.d. 43-54 v. 1); ordinul nr. 27 din 18 octombrie 2010 (f.d. 55 v. 1); actul de control din 19 octombrie 2010 (f.d. 56 v. 1); actul de inventariere a tichetelor alimentare conform registrului de evidență din 18 octombrie 2010 (f.d. 57-58 v. 1); ordinul din 09 noiembrie 2010 (f.d. 59-65 v. 1); dispoziția de încasare nr. 474 din 06 decembrie 2010 (f.d. 68, 148 v. 1); ordinul nr. 1104-c din 02 decembrie 2010 prin care inculpatul a fost eliberat din funcție (f.d. 69 v. 1); expertiza contabilă nr. 077 din 16 ianuarie 2012 (f.d. 113-123 v. 1); actul de revizie economico-financiară tematică la Î.M. "Tirex Petrol" S.A. cu nr. 12/73 din 05 octombrie 2011 (f.d. 124-127 v. 1); reținerile din salariu pentru prejudiciul cauzat (f.d. 149-151 v. 1); informația privind mișcarea mijloacelor bănești conform aparatelor de casă (f.d. 159 v. 1); rapoartele de schimb pe perioada

30 septembrie 2010 – 01 noiembrie 2010 (f.d. 160-192 v. 1); extrasul din Registrul de stat (f.d. 194 v. 1); revendicarea MAI (f.d. 195 v. 1); caracteristica eliberată lui Revețchi M. (f.d. 196 v. 1); certificat de la medicul narcolog și psihiatru (f.d. 199 v. 1); raportul de expertiză nr. 3065 din 20 august 2012 (f.d. 332-335 v. 2); procesul-verbal de ridicare din 11 septembrie 2014 (f.d. 16 v. 3); procesul-verbal de examinare a obiectului din 16 septembrie 2014 (f.d. 17 v. 3); raportul de constatare tehnico-științifică nr. 1960 din 26 martie 2015 (f.d. 126-139 v. 3); "cartea mare" (f.d. 65-77 v. 4); raportul de expertiză judiciară nr. 1199 din 05 august 2015 (f.d. 189-201 v. 4).

Astfel, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate argumentele apărării, referitor la faptul, că inculpatul nu avea atribuții în vânzarea produselor petroliere, colectarea banilor și pledarea ulterioară a acestora la bancă, deoarece acesta în calitate de maestru al stației purta răspundere materială individuală deplină pentru buna desfășurare a activității, inclusiv și cele vizate, contrar obligațiilor inculpatul a însușit bunurile materiale, iar în această privință s-a expus detaliat prima instanță.

Totodată, instanța de apel a menționat faptul, că rapoartele de expertiză au fost efectuate în modul stabilit de legislația procesul penală și constituie probe obiective, ce confirmă circumstanțele de bază în care este învinuit inculpatul.

Mai mult ca atât, instanța de apel a apreciat ca fiind eronată poziția apărării referitor la argumentarea privind prezența relațiilor civile în cazul banilor primiți de la Movileanu L., deoarece din probele acumulate și cercetate de către prima instanță sa demonstrat cu certitudine vina inculpatului în infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel conducându-se de prevederile art. 6, 7, 61, 75-78 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunilor comise, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de faptul că inculpatul anterior a mai fost judecat, se caracterizează pozitiv la locul de trai, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Prodan S. în numele inculpatului, prin care solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, autorul invocă motive similare cu cele invocate în apel.

În drept, recurentul își întemeiază recursul declarat în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând de a-l respinge, deoarece recurentul își motivează recursul prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, astfel motivele de reapreciere a probelor nu se conțin în temeiurile prevăzute de alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală. Mai mult, criticile formulate de acesta nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii recurate, ca fiind ilegală sau reaprecierea probelor în modul propus de către autor nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sânt vădit neîntemeiate.

Prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, stipulează că instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală.

Din cuprinsul recursului declarat se reține că recurentul invocă ca temei de drept pct. 6) și pct. 8) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează, că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru repararea erorilor de drept comise de instanțele de fond și apel în cazurile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; acțiunile inculpatului nu au întrunit elementele infracțiunii.*

În esență, recurentul critică hotărârile adoptate de instanțele de fond din motiv că acestea nu au dat o apreciere corespunzătoare probelor cercetate, astfel în opinia autorului acestea nu demonstrează vinovăția inculpatului în cele incriminate.

Prin urmare, verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide, că acestea sunt vădit neîntemeiate, iar instanța de apel la adoptarea soluției a menținut sentința atacată fără modificări, a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată. Totodată, instanța de recurs apreciază, că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în sensul că argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CEDO.

În același context, Colegiul penal menționează, că deși art. 6 § 1 al Convenției obligă instanțele judecătorești să-și motiveze hotărârile, însă Curtea a specificat că acest lucru nu impune un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de parte (*Van de Hurk v. the Netherlands*). Modul în care se aplică obligația de a motiva hotărârile judecătorești poate varia în funcție de natura acestora și trebuie apreciat în lumina circumstanțelor cauzei (*Hiro Balani v. Spain*).

În opinia instanței de recurs, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat și a adoptat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, argumente fundamentate în fapt și în drept, prezentate în hotărârea atacată, astfel respectând prevederile art. art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, din care motiv nu și-a găsit confirmarea temeiul de casare invocat și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Cât privește cerința invocată în recurs referitor la faptul, că nu au fost întrunite elementele infracțiunii, Colegiul penal se va expune asupra acestuia la sinteza incidenței temeiului pentru recurs invocat și prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Sub aspectul situației de “neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Analizând textele hotărârilor judecătorești atacate instanța de recurs consideră, că, invocarea prezentului temei de recurs menționat supra nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorii de drept, ce ar servi ca temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârilor judecătorești adoptate în această cauză.

De asemenea, recurentul critică hotărârile adoptate de instanțele de fond din motiv că acestea nu au dat o apreciere corespunzătoare probelor cercetate, astfel în opinia autorului, ele sunt superficial analizate și nu demonstrează vinovăția lui Revețchi M. în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal și art. 191 alin. (5) Cod penal.

Totodată, în același context, urmează a se remarca, că în cadrul procesului penal aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente, deoarece întregul volum de muncă depus de către organul de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce este dată în urma acestei activități.

Însă, cu toate acestea, instanța de recurs reiterează, că chestiunea de apreciere a probelor și temeinicia faptelor dovedite de ele, nu este obiect de cercetare la etapa judecării recursului. Deci, pentru a constitui temei de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

În cauza deferită judecării, după verificarea actelor cauzei, o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs.

Opozabil celor enunțate de recurent, Colegiul penal, subsidiar verificând materialele dosarului specifică, că judecând apelul declarat, instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de menținere a sentinței în învinuirea adusă.

Astfel, instanța de recurs susține, că soluția instanței de apel este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine vina inculpatului în cele incriminate. Astfel, toate probele prezentate au primit o apreciere la justa valoare, iar concluziile făcute de instanțele judiciare ierarhic inferioare rezultă din lucrările dosarului și concordă cu situația factologică.

Din studiul hotărârilor judecătorești, în prezenta speță, se constată că, instanțele ierarhic inferioare au indicat amănunțit declarațiile martorilor Movilă V., Babin V., Bunic T., pe care le-a indicat ca un probatoriu al vinovăției inculpatului. Totodată, just au fost respinse argumentele apărării **precum, că inculpatul nu avea atribuții cu vânzarea produselor petroliere, cu colectarea banilor și cu predarea lor la bancă, deoarece acesta în calitate de maestru al stației purta răspundere materială individuală deplină, fapt stipulat în contractul individual de muncă nr. 546-c din 21 iulie 2008** (f.d. 4 v. 1) care prevedea buna desfășurare a activității, **inclusiv și cele vizate în respectivul contract**, astfel contrar obligațiilor inculpatul a însușit bunurile materialele ce nu-i aparțineau, acțiunile acestuia încadrându-se în prevederile art. 191 alin. (5) Cod penal.

Instanța recurs apreciază ca fiind neîntemeiat și argumentul apărării referitor la prezența relațiilor civile, având în vedere considerentele doctrinale care specifică că, în esență, **delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civil trebuie făcută cercetând și alte circumstanțe nu mai puțin importante** și anume: *maniera de comportament pe care făptuitorul a manifestat-o după ce i-au fost transmise bunurile* – în prezenta speță, inculpatul primind de la partea vătămată bani în sumă de 11.000 euro sub pretextul achitării unor datorii formate la locul de muncă; făptuitorul săvârșește acțiuni care demonstrează nedorința lui de a-și executa angajamentele - la caz, inculpatul încasând suma de bani peste câteva săptămâni nu a mai răspuns la telefon, se eschiva de la întâlniri cu ea. La fel, în cazul supus judecării nu este de neglijat acel fapt că inculpatul a primit banii sub pretextul, că are datorii la lucru pe care urmează să le achite, fapt pe care nu și la onorat, astfel manifestându-se **rea credința** fapt ce indică la prezența intenției directe, adică a laturii subiective la săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, și anume - *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită în proporții deosebit de mari*.

Din studiul hotărârilor judecătorești, în prezenta speță, se constată că, concluziile instanței de apel privind vinovăția inculpatului în cele incriminate, au fost bazate pe cumulul de probe enunțat în punctul 5. al prezentei decizii. Așa cum reiese în mod evident din lucrările dosarului, instanța de apel a dat deplină eficiență probelor cercetate, evaluându-le în mod unitar și evidențiind aspectele concordante ce confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii, ce i-a fost imputată prin rechizitoriu.

După cum rezultă din textul deciziei, instanța de apel a descris conținutul acestor probe în modul în care martorii și părțile vătămate au relatat informațiile cunoscute de ei și care întemeiat au permis de a conchide vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal și art. 191 alin. (5) Cod penal, făcând o apreciere obiectivă și corectă a tuturor probelor.

Generalizând cele expuse mai sus, Colegiul penal, apreciază ca juste concluziile instanței de apel, privind constatarea vinovăției inculpatului Revețchi M. în săvârșirea infracțiunilor imputate, fiind prezente toate elementele acestei infracțiuni, deduse din cumulul probelor administrate la caz.

Din considerentele expuse, Colegiul penal concluzionează că recursul declarat este neîntemeiat și urmează a fi respins ca vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1)-(2) pct. 4) Cod de procedură penală,
Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Prodan Sergiu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 decembrie 2016, în cauza penală privindu-l pe **Revețchi Matei Xxxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la data de 26 aprilie 2017.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie